

Sygn. akt IV C 1104/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Robert Masznicz

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Osica

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa

spółki akcyjnej pod firmą

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W.

oraz

spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko pozwanemu, którym jest samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej pod nazwą

Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny w W. z siedzibą w W.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego na rzecz spółki akcyjnej pod firmą (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. kwotę 114.600,18 zł (sto czternaście tysięcy sześćset złotych 18/100) wraz z odsetkami od kwot oraz terminów liczonych w następujący sposób:

a) od kwoty 3.963,17 zł (trzy tysiące dziewięćset sześćdziesiąt trzy złote 17/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

b) od kwoty 21.072,31 zł (dwadzieścia jeden tysięcy siedemdziesiąt dwa złote 31/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

c) od kwoty 1.083,89 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt trzy złote 89/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- d) od kwoty 21.072,31 zł (dwadzieścia jeden tysięcy siedemdziesiąt dwa złote 31/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- e) od kwoty 5.299,20 zł (pięć tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 20/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- f) od kwoty 14.048,21 zł (czternaście tysięcy czterdzieści osiem złotych 21/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- g) od kwoty 517,00 zł (pięćset siedemnaście złotych 00/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- h) od kwoty 5.637,60 zł (pięć tysięcy sześćset trzydzieści siedem złotych 60/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- i) od kwoty 2.649,60 zł (dwa tysiące sześćset czterdzieści dziewięć złotych 60/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- j) od kwoty 5.877,36 zł (pięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt siedem złotych 36/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 21 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- k) od kwoty 21.072,31 zł (dwadzieścia jeden tysięcy siedemdziesiąt dwa złote 31/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 24 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- l) od kwoty 3.470,00 zł (trzy tysiące czterysta siedemdziesiąt złotych 00/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 15 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- m) od kwoty 8.675,00 zł (osiem tysięcy sześćset siedemdziesiąt pięć złotych 00/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- n) od kwoty 166,22 zł (sto sześćdziesiąt sześć złotych 22/100) z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

2) oddała powództwo, w takim zakresie, w jakim obejmowało żądanie zasądzenia dochodzonego roszczenia także na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

3) zasądza od pozwanego na rzecz spółki akcyjnej pod firmą (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. kwotę 12.948,00 zł (dwanaście tysięcy dziewięćset czterdzieści osiem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym:

a) 5.731,00 zł (pięć tysięcy siedemset trzydzieści jeden złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów opłaty od pozwu,

b) 7.200,00 zł (siedem tysięcy dwieście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

c) 17,00 zł (siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego;

4) zasądza od spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. na rzecz pozwanego kwotę 7.200,00 zł (siedem tysięcy dwieście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu stanowiącą zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV C 1104/16

UZASADNIENIE WYROKU

Pozwem wniesionym dnia 7 kwietnia 2016 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – koperta) spółka akcyjna pod firmą (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. (...) oraz spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) wnieśli o:

1) orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby samodzielny zakład publicznej opieki zdrowotnej pod nazwą Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny w W. z siedzibą w W. (pozwany) zapłacił na rzecz powodów kwotę 114.600,18 zł wraz z odsetkami liczonymi od poszczególnych kwot w następujący sposób:

1.1) od kwoty 3.963,17 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.2) od kwoty 21.072,31 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.3) od kwoty 1.083,89 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.4) od kwoty 21.072,31 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.5) od kwoty 5.299,20 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.6) od kwoty 14.048,21 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.7) od kwoty 517,00 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.8) od kwoty 5.637,60 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.9) od kwoty 2.649,60 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.10) od kwoty 5.877,36 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 21 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.11) od kwoty 21.072,31 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 24 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.12) od kwoty 3.470,00 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 15 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.13) od kwoty 8.675,00 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.14) od kwoty 166,22 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

a także o:

2) zasądzenie od pozwanego na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W przypadku wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwoty 114.600,18 zł wraz z odsetkami liczonymi od poszczególnych kwot w następujący sposób:

1.1) od kwoty 3.963,17 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.2) od kwoty 21.072,31 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.3) od kwoty 1.083,89 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 13 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.4) od kwoty 21.072,31 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.5) od kwoty 5.299,20 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.6) od kwoty 14.048,21 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.7) od kwoty 517,00 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.8) od kwoty 5.637,60 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.9) od kwoty 2.649,60 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.10) od kwoty 5.877,36 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 21 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.11) od kwoty 21.072,31 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 24 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.12) od kwoty 3.470,00 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 15 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.13) od kwoty 8.675,00 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

1.14) od kwoty 166,22 zł z odsetkami określonymi w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

a także o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

(pozew)

W dniu 14 lipca 2016 r. referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego solidarnie na rzecz powodów dochodzoną pozwem kwotę wraz z odpowiednimi odsetkami oraz kwotę 6.849,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(nakaz zapłaty)

W dniu 11 sierpnia 2016 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – koperta) pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, żądając uchylecia go w całości, skierowania sprawy na rozprawę oraz oddalenia powództwa w całości, zasądzenia od każdego z powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz odstąpienie na podstawie art. 102 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.) od obciążania go jakimikolwiek ewentualnymi kosztami procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w całości.

(sprzeciw od nakazu zapłaty)

W późniejszych pismach i oświadczeniach złożonych na rozprawie strony podtrzymały wcześniejsze stanowiska procesowe.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 15 maja 2014 r. została zawarta pomiędzy (...) (lider konsorcjum) a (...) (uczestnik konsorcjum) umowa o współpracy w ramach konsorcjów.

Umowa ta określała warunki i zasady współpracy stron w zakresie wspólnego występowania w charakterze oferentów w postępowaniach o uzyskanie zamówienia publicznego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, a następnie wykonania zawartych w wyniku rozstrzygnięcia tego postępowania umów (§ 1 ust. 1 umowy – załączona do pisma powodów nadanego dnia 12 czerwca 2017 r.).

Przedmiotem współpracy miało być:

- 1) współdziałanie przy wspólnym ubieganiu się o zamówienie publiczne, w tym sprawne wymienianie informacji (§ 1 ust. 2 lit. a umowy);
- 2) przygotowanie i złożenie wspólnej oferty w następujących częściach (§ 1 ust. 2 lit. b umowy):
 - a) lider konsorcjum – przyjmowanie i realizacja zamówień na dostawy towarów będących przedmiotem zamówienia (§ 1 ust. 2 lit. b tiret pierwsze umowy),
 - b) uczestnik konsorcjum – wsparcie w procesie przyjmowania zamówień, obsługi reklamacji, uzgodnień sald i rozliczeń z zamawiającym, monitoring zadłużenia Zamawiającego, dochodzenie zapłaty za dostawy od zamawiającego oraz zapewnienie kapitału obrotowego liderowi konsorcjum w celu realizacji dostaw dla zamawiającego poprzez wsparcie finansowe zgodnie z postanowieniami § 5 umowy (§ 1 ust. 2 lit. b tiret drugie umowy);
- 3) wspólna realizacja umowy zawartej z zamawiającym w sprawie zamówienia publicznego, w tym wspólne składanie oświadczeń woli zamawiającemu związanych z wykonaniem umowy przetargowej lub jej zmianą (§ 1 ust. 2 lit. c umowy).

W przypadku wybrania oferty konsorcjantów, jako oferty najkorzystniejszej strony umowy postanowiły, że:

- a) lider konsorcjum będzie zobowiązany do należytego wykonania zamówienia publicznego w zakresie dostaw produktów leczniczych (§ 5 ust. 1 umowy);
- b) uczestnik konsorcjum będzie wykonywał obowiązki związane z przyjęciem ceny sprzedaży i windykacji należności wymagalnych oraz zobowiązał się przekazywać liderowi konsorcjum środki wpłacane przez zamawiającego tytułem zapłaty ceny za dostarczone produkty w terminie do dwóch dni roboczych (§ 5 ust. 3 umowy).

Strony ustaliły, że jeżeli zamawiający nie dokona zapłaty za dostarczony towar w okresie do 60 dni po terminie płatności wskazanym w fakturze, uczestnik konsorcjum na podstawie pisemnego wniosku o zapłatę,

zrealizuje zapłatę na rzecz lidera konsorcjum w terminie 2 dni roboczych od otrzymania wniosku, w kwocie odpowiadającej wymagalnej należności głównej, chyba że suma takich zapłat przekroczy kwotę 2.000.000,00 zł. Wskazane zobowiązanie uczestnika konsorcjum nie dotyczyło przypadku, kiedy zamawiający wykonuje spłatę poprzez potrącenie z zobowiązaniem lidera konsorcjum, bez względu na istnienie podstawy prawnej potrącenia (§ 5 ust. 4 umowy).

Uczestnik konsorcjum był wyłącznie uprawniony do pobierania odsetek za zwłokę w realizacji zapłaty ceny przez zamawiającego za dostarczone mu produkty w odniesieniu do należności (faktur), za które zrealizował zapłatę na rzecz lidera konsorcjum na podstawie § 5 ust. 4 umowy. W pozostałym zakresie należności odsetkowe przysługiwały liderowi konsorcjum (§ 5 ust. 5 umowy).

W przypadku wywiązania się przez uczestnika konsorcjum z obowiązku sfinansowania zamówienia, o którym mowa w § 5 ust. 4 umowy lider konsorcjum zobowiązany był do zwrotu środków przekazanych mu przez uczestnika konsorcjum po spełnieniu świadczenia przez zamawiającego (§ 5 ust. 6 umowy).

Sfinansowanie przez uczestnika konsorcjum wartości niezapłaconych należności przez zamawiającego nie zwalniało zamawiającego z obowiązku zapłaty na rzecz konsorcjantów (§ 5 ust. 9 umowy).

Lider konsorcjum był zobowiązany do należytego wykonania zamówienia publicznego w zakresie dostaw produktów i był jednocześnie wyłącznie umocowany do dokonywania zmian umowy z zamawiającym związanych produktami (np. zmiana produktu, jego ceny, okresu obowiązywania umowy). W przypadku konieczności udzielenia liderowi konsorcjum odpowiedniego pełnomocnictwa do wyłącznego reprezentowania konsorcjum przed zamawiającym we wskazanym zakresie uczestnik konsorcjum zobowiązywał się do jego udzielenia (§ 6 ust. 4 umowy).

Lider konsorcjum ponosił odpowiedzialność za zwłokę w dostawie oraz niezgodność przedmiotu dostaw z przedmiotem zamówienia, o ile było ono zgodne z umową przetargową (§ 7 ust. 2 umowy).

Uczestnikowi konsorcjum nie przysługiwało prawo regresu wobec lidera konsorcjum w przypadku braku terminowego regulowania zobowiązań pieniężnych zamawiającego wobec konsorcjum (§ 7 ust. 4 umowy).

Z dniem zawarcia umowy wygasła umowa o współpracy w ramach konsorcjów z dnia 28 lutego 2013 r. (§ 9 ust. 1 umowy).

Umowa została zawarta na czas nieokreślony (§ 8 pkt 1 umowy – k.195).

(umowa o współpracy w ramach konsorcjów – załączona do pisma powodów nadanego dnia 12 czerwca 2017 r.)

W dniu 18 sierpnia 2014 r. została zawarta między (...) (lider konsorcjum), a (...) (uczestnik konsorcjum) umowa konsorcjum. Określała ona warunki i zasady współpracy stron w związku z ogłoszeniem przez pozwanego (zamawiającego) przetargu nieograniczonego nr (...)

Zgodnie z jej postanowieniami:

- 1) współpraca powodów obejmowała wspólne złożenie oferty przetargowej, zaś w przypadku wygrania przetargu – realizację zamówienia przez Konsorcjantów (§ 1).
- 2) na pełnomocnika konsorcjum wyznaczono (...), któremu (...) udzieliło równocześnie pełnomocnictwa (§ 2 ust. 1);
- 3) przygotowanie oferty przetargowej, o której mowa w § 1 umów konsorcjum leżało wyłącznie po stronie lidera konsorcjum; uczestnika konsorcjum obciążały jedynie obowiązki sporządzenia i przekazania liderowi konsorcjum dokumentów podmiotowych (w tym potwierdzających spełnienia warunków, udziału w postępowaniu, oświadczeń o braku podstaw do wykluczenia, oświadczeń dotyczących członkostwa w grupie kapitałowej itp.) dotyczących uczestnika konsorcjum (§ 2 ust. 2);

4) uczestnik konsorcjum zrzekał się prawa wglądu do oferty przetargowej przygotowanej przez lidera konsorcjum do czasu jej otwarcia przez zamawiającego (§ 2 ust. 3);

5) lider konsorcjum zobowiązywał się do zachowania w tajemnicy względem uczestnika konsorcjum wszystkich elementów oferty przetargowej stanowiących kryterium oceny zamawiającego w przetargach nieograniczonych, w szczególności oferowanych cen na przedmiot dostaw, do czasu otwarcia oferty przez zamawiającego (§ 2 ust. 4)

6) lider konsorcjum był upoważniony do

a) reprezentowania stron umowy konsorcjum przed zamawiającymi we wszystkich sprawach dotyczących postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przy czym reprezentacja ta odbywała się w sposób właściwy dla lidera konsorcjum i zgodnie z jego wewnętrznymi ustaleniami odnośnie reprezentanci i udzielenia pełnomocnictw (§ 3 lit. a)

b) podpisywania dokumentów w imieniu i za zgodą uczestnika konsorcjum, w tym oferty przetargowej i umowy o realizacji zamówienia publicznego (§ 3 lit. b)

c) wniesienia wadium w terminie, w żądanej wysokości oraz w prawidłowej formie (§ 3 lit. c)

d) podpisywania wszelkich pism będących korespondencją pomiędzy konsorcjum, a zamawiającym, w tym odwołań wnoszonych do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych (§ 3 lit. d)

7) lider konsorcjum był zobowiązany do należytego wykonania umowy z zamawiającym w zakresie przyjmowania i realizacji zamówień na dostawy towarów będących przedmiotem danej umowy, a także do wszelkich innych czynności niewymienionych w § 4 pkt 2 umów konsorcjum (§ 4 pkt. 1)

8) uczestnik konsorcjum był zobowiązany do przyjmowania i księgowania płatności od zamawiającego, prowadzenia monitoringu zadłużenia zamawiającego oraz windykacji należności od zamawiającego (§ 4 pkt. 2)

9) wchodziła ona w życie z chwilą podpisania i obowiązywały aż do całkowitego zakończenia wszelkich spraw związanych z realizacją danej umowy, w szczególności w przypadku podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego, aż do zrealizowania i rozliczenia wszystkich dostaw, świadczeń i obowiązków wynikających z danej umów (§ 5 lit. b)

(umowa konsorcjum - załączona do pisma powodów nadanego dnia 20 października 2016 r.)

W dniach 20 października 2014 r., 21 stycznia 2015 r. oraz 9 czerwca 2015 r. zostały zawarte między (...) (lider konsorcjum), a (...) (uczestnik konsorcjum) umowy konsorcjum. Umowy określały warunki i zasady współpracy stron w związku z ogłoszeniem przez pozwanego (zamawiającego) przetargów nieograniczonych nr (...),(...)oraz (...).

Zgodnie z ich postanowieniami:

1) współpraca powodów obejmowała wspólne złożenie oferty przetargowej, zaś w przypadku wygrania przetargu – realizację zamówienia przez Konsorcjantów (§ 1).

2) na pełnomocnika konsorcjum wyznaczono (...), któremu (...) udzieliło równocześnie pełnomocnictwa (§ 2 ust. 1);

3) przygotowanie oferty przetargowej, o której mowa w § 1 umów konsorcjum leżało wyłącznie po stronie lidera konsorcjum. Uczestnika konsorcjum obciążały jedynie obowiązki sporządzenia i przekazania liderowi konsorcjum dokumentów podmiotowych (w tym potwierdzających spełnienia warunków, udziału w postępowaniu, oświadczeń o braku podstaw do wykluczenia, oświadczeń dotyczących członkostwa w grupie kapitałowej itp.) dotyczących uczestnika konsorcjum (§ 2 ust 2);

4) uczestnik konsorcjum zrzekał się prawa wglądu do oferty przetargowej przygotowanej przez lidera konsorcjum do czasu jej otwarcia przez zamawiającego (§ 2 ust. 3);

5) lider konsorcjum zobowiązywał się do zachowania w tajemnicy względem uczestnika konsorcjum wszystkich elementów oferty przetargowej stanowiących kryterium oceny zamawiającego w przetargach nieograniczonych, w szczególności oferowanych cen na przedmiot dostaw, do czasu otwarcia oferty przez zamawiającego (§ 2 ust. 4);

6) lider konsorcjum był upoważniony do

a) reprezentowania stron umowy konsorcjum przed zamawiającymi we wszystkich sprawach dotyczących postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przy czym reprezentacja ta odbywała się w sposób właściwy dla lidera konsorcjum i zgodnie z jego wewnętrznymi ustaleniami odnośnie reprezentanci i udzielenia pełnomocnictw (§ 3 lit. a),

b) podpisywania dokumentów w imieniu i za zgodą uczestnika konsorcjum, w tym oferty przetargowej i umowy o realizacji zamówienia publicznego (§ 3 lit. b),

c) wniesienia wadium w terminie, w żądanej wysokości oraz w prawidłowej formie (§ 3 lit. c),

d) podpisywania wszelkich pism będących korespondencją pomiędzy konsorcjum, a zamawiającym, w tym odwołań wnoszonych do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych (§ 3 lit. d),

e) lider konsorcjum był zobowiązany do należytego wykonania umowy z zamawiającym w zakresie przyjmowania i realizacji zamówień na dostawy towarów będących przedmiotem danej umowy, a także do wszelkich innych czynności niewymienionych w § 4 pkt 2 umów konsorcjum (§ 4 pkt. 1),

f) uczestnik konsorcjum był zobowiązany do przyjmowania i księgowania płatności od zamawiającego, prowadzenia monitoringu zadłużenia zamawiającego oraz windykacji należności od zamawiającego (§ 4 pkt. 2),

g) wchodziły one w życie z chwilą podpisania i obowiązywały aż do całkowitego zakończenia wszelkich spraw związanych z realizacją danej umowy, w szczególności w przypadku podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego, aż do zrealizowania i rozliczenia wszystkich dostaw, świadczeń i obowiązków wynikających z danej umów (§ 5 lit. b),

(umowy konsorcjum - załączone do pisma powodów nadanego dnia 20 października 2016 r.)

W wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego na podstawie ustawy – Prawo zamówień publicznych, powodowie, działając wspólnie jako konsorcjum (wykonawca), zawarli z pozwanym (zamawiający) umowy następujące.

Umowa numer (...) została zawarta dnia 30 września 2014 r. Przedmiot umowy stanowiła sprzedaż i dostawa produktów leczniczych. Wykonawca zobowiązał się dostarczać zamawiającemu przedmiot umowy sukcesywnie w terminie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy. Szczegółowe terminy dostaw przedmiotu oraz jego asortyment miały być podawane przez zamawiającego w formie pisemnego zamówienia (faksem) z co najmniej 3 dniowym wyprzedzeniem. W przypadku dostaw na cito termin realizacji w terminie 24 godzin od daty złożenia zamówienia. Wartość brutto umowy została określona na kwotę 67.320,82 zł. Płatności w ramach wartości brutto umowy były realizowane sukcesywnie za wykonaną dostawę przedmiotu umowy w terminie 30 dni od daty dostarczenia zamawiającemu faktury VAT wyłącznie na konto wykonawcy wskazane na fakturze.

(umowa – k. 22 i n.)

Umowa numer (...) została zawarta dnia 28 lipca 2015 r. Przedmiot umowy stanowiła sprzedaż i dostawa produktów leczniczych. Wykonawca zobowiązał się dostarczać zamawiającemu przedmiot umowy sukcesywnie w terminie 12

miesiący od daty zawarcia umowy. Szczegółowe terminy dostaw przedmiotu oraz jego asortyment miały być podawane przez zamawiającego w formie pisemnego zamówienia (faksem) z co najmniej 1 dniowym wyprzedzeniem. W przypadku dostaw na cito termin realizacji w terminie 24 godzin od daty złożenia zamówienia. Wartość brutto umowy została określona na kwotę 547.572,80 zł. Płatności w ramach wartości brutto umowy były realizowane sukcesywnie za wykonaną dostawę przedmiotu umowy w terminie 60 dni od daty dostarczenia zamawiającemu faktury VAT wyłącznie na konto wykonawcy wskazane na fakturze.

(umowa – k. 28 i n.)

Umowa numer (...) została zawarta dnia 6 marca 2015 r. Przedmiot umowy stanowiła sprzedaż i dostawa produktów leczniczych. Wykonawca zobowiązał się dostarczać zamawiającemu przedmiot umowy sukcesywnie w terminie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy. Szczegółowe terminy dostaw przedmiotu oraz jego asortyment miały być podawane przez zamawiającego w formie pisemnego zamówienia (faksem) z co najmniej 1 dniowym wyprzedzeniem. W przypadku dostaw na cito termin realizacji w terminie 24 godzin od daty złożenia zamówienia. Wartość brutto umowy została określona na kwotę 2.048.379,50 zł. Płatności w ramach wartości brutto umowy były realizowane sukcesywnie za wykonaną dostawę przedmiotu umowy w terminie 60 dni od daty dostarczenia zamawiającemu faktury VAT wyłącznie na konto wykonawcy wskazane na fakturze.

(umowa – k. 35 i n.)

Umowa numer (...) została zawarta dnia 17 listopada 2014 r. Przedmiot umowy stanowiła sprzedaż i dostawa produktów leczniczych. Wykonawca zobowiązał się dostarczać zamawiającemu przedmiot umowy sukcesywnie w terminie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy. Szczegółowe terminy dostaw przedmiotu oraz jego asortyment miały być podawane przez zamawiającego w formie pisemnego zamówienia (faksem) z co najmniej 3 dniowym wyprzedzeniem. W przypadku dostaw na cito termin realizacji w terminie 24 godzin od daty złożenia zamówienia. Wartość brutto umowy została określona na kwotę 8.272,00 zł. Płatności w ramach wartości brutto umowy były realizowane sukcesywnie za wykonaną dostawę przedmiotu umowy w terminie 60 dni od daty dostarczenia zamawiającemu faktury VAT wyłącznie na konto wykonawcy wskazane na fakturze.

(umowa – k. 42 i n.)

Powodowie wywiązali się z umów i dostarczyli pozwanemu zamówione towary w terminie, zaś pozwany nie zgłaszał z tytułu realizacji przez powodów tychże umów żadnych zastrzeżeń.

(bezsporne)

Z tytułu realizacji wskazanych umów powodowie wystawili pozwanemu następujące faktury:

Numer Faktury	Data wystawienia Faktury	Wysokość faktury	Termin płatności faktury
(...)	11 sierpnia 2015 r.	3.963,17 zł	12 października 2015 r.
(...)	11 sierpnia 2015 r.	21.072,31 zł	12 października 2015 r.
(...)	12 sierpnia 2015 r.	1.083,89 zł	12 października 2015 r.
(...)	18 sierpnia 2015 r.	21.072,31 zł	19 października 2015 r.

(...)	18 sierpnia 2015 r.	5.299,20 zł	19 października 2015 r.
(...)	19 sierpnia 2015 r.	14.048,21 zł	19 października 2015 r.
(...)	19 sierpnia 2015 r.	517,00 zł	19 października 2015 r.
(...)	19 sierpnia 2015 r.	5.637,60 zł	19 października 2015 r.
(...)	20 sierpnia 2015 r.	2.649,60 zł	19 października 2015 r.
(...)	21 sierpnia 2015 r.	5.877,36 zł	20 października 2015 r.
(...)	24 sierpnia 2015 r.	21.072,31 zł	23 października 2015 r.
(...)	14 września 2015 r.	14.048,21 zł	14 października 2015 r.
(...)	17 września 2015 r.	8.675,00 zł	19 października 2015 r.
(...)	18 września 2015 r.	162,22 zł	19 października 2015 r.

(faktury VAT – załączone do pozwu)

Pozwany nie zapłacił powodom jakiegokolwiek kwoty z realizacji przez powodów wskazanych faktur wynikających z wymienionych umów.

(bezsporne)

Powodowie wezwali pozwanego do zapłacenia w terminie do dnia 14 grudnia 2015 r. łącznej sumy 114.600,18 zł zgodnie z fakturami załączonymi do pozwu.

(przedsądowe wezwanie do zapłaty – załączone do pozwu).

Dnia 9 września 2016 r. (...) zmieniła firmę na (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ((...)).

(odpis postanowienia oraz informacja z KRS załączone do pisma powodów nadanego dnia 20 października 2016 r.)

Na podstawie dokumentów załączonych przez strony do pozwu, odpowiedzi na pozew oraz dalszych pism procesowych złożonych w toku postępowania Sąd poczynił ustalenia faktyczne zgodnie z art. 245 k.p.c. z uwzględnieniem faktów bezspornych odpowiednio do art. 229 i 230 k.p.c.

Sąd oddalił:

a) wniosek pozwanego o zobowiązanie powodów do przedstawienia innych dokumentów, jak również o dołączenie do akt postępowania dokumentów z akt innej sprawy oraz o dopuszczenie dowodu z opinii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, albowiem nawet w przypadku ustalenia, że doszło do przerobienia umów o współpracy w ramach konsorcjum, które to umowy zostały zawarte między powodami, okoliczność ta nie ma znaczenia dla

rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c., skoro umowy w tym zakresie, w którym prowadzą do nabycia wierzytelności objętych pozwem przez (...) są nieważne, co wyjaśniono w dalszej części uzasadnienia;

b) wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka D. S., gdyż okoliczności, które miały być przedmiotem przesłuchania albo zostały dostatecznie wyjaśnione w rozumieniu art. 217 § 3 k.p.c. albo nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c. (relacja pomiędzy stroną powodową i pozwanym, jak też na wykonywanie przedmiotu umowy z pozwanym oraz dokonanie obrotu wierzytelnościami szpitalnymi z ominięciem zapisów umownych oraz regulacji ustawowych);

c) wniosek powodów o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka B. S. oraz z przesłuchania stron, w tym za stronę powodową członka zarządu T. K., gdyż okoliczności które miały być przedmiotem przesłuchania (wskazane w piśmie złożonym dnia 20 października 2016 r.) albo zostały dostatecznie wyjaśnione w rozumieniu art. 217 § 3 k.p.c. (zawarcie umowy konsorcjum w celu wspólnego wstąpienia do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz wspólnego zrealizowania przedmiotu każdej z umów zawartych z pozwanym) albo nie zmierzały do wyjaśnienia faktów w rozumieniu art. 258 k.p.c., lecz do oceny skutku prawnego wynikającego z postanowień umów o współpracy w ramach konsorcjum zawartej między powodami, która to ocena pozostaje w wyłącznej kognicji Sądu (brak zamiaru powodów w zakresie podjęcia jakiejkolwiek czynności skutkującej zmianą wierzyciela pozwanego co do wierzytelności dochodzonych pozwem);

d) wniosek powodów o odroczenie rozprawy do czasu zakończenia postępowania toczącego się w sprawie o sygnaturze akt IV Nc 142/17 Sądu Okręgowego w Warszawie, albowiem ewentualne uprawomocnienie się postanowienia o odrzuceniu sprzeciwu od nakazu zapłaty zapadłego w tamtej sprawie byłoby wyłącznie dowodem prawidłowości odrzucenia tamtego sprzeciwu z przyczyny uchybienia odpowiedniego terminu (odpis postanowienia o odrzuceniu sprzeciwu – złożony przez powodów na rozprawie), natomiast ustalenia lub oceny poczynione w tamtej sprawie jako podstawy wydania odpowiedniego nakazu zapłaty nie miałyby mocy wiążącej w sprawie niniejszej i nie przesądzałyby o zasadności roszczenia dochodzonego przez powodów.

(protokół rozprawy z dnia 12 lipca 2017 r.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części, w jakiej powodowie dochodzili zapłaty na rzecz (...).

W pozostałym zakresie, tj. w zakresie żądania zasądzenia świadczenia również na rzecz (...), powództwo podlegało oddaleniu, gdyż roszczenie w tym zakresie zmierzało do obejścia ustawowego zakazu obrotu wierzytelnościami względem pozwanego.

Pozwany podniósł w toku postępowania następujące zarzuty:

a) umowy konsorcjum zawarte pomiędzy powodami są nieważne, gdyż naruszają ustawowy zakaz wyrażony w art. 54 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;

b) (...) został w całości zaspokojony przez (...) z tytułu zapłaty należności objętych pozwem w niniejszej sprawie.

Rozważając zarzut pozwanego dotyczący nieważności umów konsorcjum, należy odwołać się do przepisu art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej. Zgodnie z tym przepisem, czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący wydaje zgodę albo odmawia jej wydania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni. Zgodę wydaje się po zasięgnięciu opinii kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Czynność prawna dokonana bez takiej zgody jest nieważna (art. 54 ust. 6 ustawy).

Brak jest legalnej definicji „czynności prawnych mających na celu zmianę wierzyciela”. Niemniej należy przyjąć, że skoro istnieją dwie instytucje prawa cywilnego, które mogą prowadzić do zmiany po stronie wierzyciela – przelew wierzytelności i subrogacja ustawowa, to przepis art. 54 ust. 5 ustawy mógłby odnosić się wprost do jednej z nich. Skoro ustawodawca nie skorzystał z takiej możliwości, ten przepis można odnieść zarówno do przewidzianej w k.c. umowy cesji, jak i do umowy poręczenia, a nawet umowy przekazu, skoro konsekwencją każdej z nich może być zmiana wierzyciela.

W sprawie dotyczącej jednakowego zagadnienia faktycznego i prawnego, Sąd Najwyższy stwierdził, że wskazana kategoria „czynności prawnych mających na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej”, nie jest pojęciem dogmatyczno-prawnym, którym m.in. posługuje się doktryną prawa cywilnego. Jest to formuła przyjęta przez ustawodawcę jedynie na użytek powołanej wyżej ustawy o działalności leczniczej w intencji objęcia nią wielu przypadków zmiany wierzyciela. Nie można zatem zakładać, że chodzi tu o jakiś wyczerpujący katalog takich czynności prawnych, ograniczony jedynie do przelewu wierzytelności (w jego różnych wariantach, m.in. w wariantcie powierniczym), instytucji zbliżonych do przelewu (np. indosu wekslowego) lub nawiązujących do konstrukcji przelewu (np. różnych form faktoringu). Zamierzeniem ustawodawcy nie było na pewno budowanie zamkniętego katalogu czynności wspomnianych w art. 54 ust. 5 ustawy przy założeniu, że obejmuje on jedynie takie czynności prawne, w którym zmiana podmiotu uprawnionego (wierzyciela) stanowiłaby niezbędny element konstrukcyjny danej czynności (np. właśnie cesja, indos wekslowy, faktoring, forfaiting). Chodziło raczej o ogólne wskazanie na takie czynności prawne z punktu widzenia ich jurydycznego celu, przewidywanego przez strony czynności, niezależnie od samych etapów jego osiągnięcia. Nie ma tu zatem znaczenia sama dogmatyczno-prawna konstrukcja tych czynności i typowa dla nich funkcja prawna. Innymi słowy, ustawodawca na pewno zmierzał do wyeliminowania takiej sytuacji, w której w wyniku dokonania określonej czynności prawnej (niekoniecznie tylko między wierzycielem zakładu opieki zdrowotnej i osobą trzecią) pojawi się nowy wierzyciel, dochodzący należności wynikającej z pierwotnie zawartej umowy. Rolą sądu pozostaje zatem ocena tego, czy określona czynność prawna, niezależnie od jej prawnej konstrukcji i zasadniczej funkcji, ma w istocie na celu *in concreto* zmianę wierzyciela w rozumieniu art. 54 ust. 5 ustawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2015 r., V CSK 111/14).

W sprawie dotyczącej jednakowego zagadnienia faktycznego i prawnego, Sąd Apelacyjny w Warszawie ocenił, że sformułowanie ustawodawcy „czynności prawne mające na celu zmianę wierzyciela” nakazuje przyjąć, że będą to wszystkie czynności prawne, dotyczące zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, których celem jest zmiana wierzyciela. Istotne zatem jest z punktu widzenia określenia zakresu przedmiotowego tego pojęcia uwzględnienie charakteru danej czynności prawnej i jej celu. Treść art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej nie daje podstaw do ograniczania zakresu jego stosowania tylko do tych czynności prawnych, których istotą jest cel bezpośredni istniejący w chwili dokonywania czynności, z wyłączeniem tych czynności, których dalszym, ale nie bezpośrednim skutkiem może być zmiana wierzyciela. Zamierzeniem ustawodawcy nie było stworzenie zamkniętego katalogu czynności wskazanych w art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej przy założeniu, że obejmuje on jedynie takie czynności prawne, w których zmiana wierzyciela stanowiłaby niezbędny element konstrukcyjny danej czynności prawnej. Celem ustawodawcy natomiast było wyeliminowanie sytuacji, w której w wyniku dokonania określonej czynności prawnej pojawi się nowy wierzyciel zakładu opieki zdrowotnej dochodzący należności wynikającej z pierwotnie zawartej umowy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 czerwca 2016 r., VI ACa 556/15).

Z treści i cel przywołanego ograniczenia ustawowego wynika, że czynnością prawną mającą na celu zmianę wierzyciela może być także umowa konsorcjum. W tym zakresie powołać należy stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym nie jest dopuszczalne zawarcie umowy konsorcjum nie w celu wspólnej realizacji zobowiązań wynikających z umowy podstawowej, tylko w celu uzyskania uprawnień do wierzytelności należnej z tytułu wykonania świadczeń z tej umowy wyłącznie przez jednego z uczestników konsorcjum. Prowadzi to do faktycznego obrotu wierzytelnościami pod „przykryciem” umowy konsorcjalnej i narusza obowiązek określony w art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2016 r., I CSK 486/15).

Analiza umów konsorcjów zawartych pomiędzy powodami prowadzi do wniosku, że ich celem, oprócz bezspornej i jasnej okoliczności, którą było wykonanie przez (...) umów zawartych z pozwanym, było także uzyskanie przez (...) prawa do nabycia wierzytelności względem pozwanego wbrew ustawowemu zakazowi obrotowi wierzytelnościami.

Biorąc pod uwagę zakres obowiązków lidera konsorcjum (...) wynikających z zawartych umów o współpracy w ramach konsorcjum (w szczególności § 1 ust. 2 lit. b tiret pierwsze, § 5 ust. 1, § 6 ust. 4, § 7 ust. 2 umów o współpracy w ramach konsorcjum) oraz umów konsorcjum (§ 2 ust. 1, § 2 ust. 2, § 3 ust. a-d umowy konsorcjum z dnia 18 sierpnia 2014 r. oraz § 2 ust. 1, § 2 ust. 2, § 3 ust. a-e umów konsorcjum z dnia 20 października 2014r., 21 stycznia 2015 r. oraz 9 czerwca 2015 r.), to (...) rzeczywiście dokonywał oraz był upoważniony do dokonywania wszelkich czynności faktycznych oraz prawnych związanych z realizacją umów zawartych z pozwanym. Należy zwrócić szczególną uwagę zwłaszcza na postanowienia umowy konsorcjum z dnia 18 sierpnia 2014 r., zgodnie z którymi lider konsorcjum był zobowiązany do należytego wykonania umów zawartych z pozwanym w zakresie przyjmowania i realizacji zamówień na dostawy towarów będących przedmiotem danej umów oraz do wszelkich innych czynności, niezwiązanych z przyjmowaniem i księgowaniem płatności od zamawiającego, prowadzeniem monitoringu zadłużenia zamawiającego oraz windykacji należności od zamawiającego (§ 4 ust. 1 i 2 umowy konsorcjum z dnia 18 sierpnia 2014 r.).

Obowiązki wynikające z zawartych umów konsorcjum, które miał wykonywać (...) (określone w § 1 ust. 2 lit. b tiret drugie, § 5 ust. 3, § 5 ust. 4, § 5 ust. 6 umów o współpracy w ramach konsorcjum; § 2 ust. 2, § 2 ust. 3 oraz § 4 ust. 2 umowy konsorcjum z dnia 18 sierpnia 2014 r. oraz w § 2 ust. 2, § 4 lit. a-f umów konsorcjum z dnia 20 października 2014 r., 21 stycznia 2015 r. oraz 9 czerwca 2015 r.) nie były świadczeniami w wykonaniu umów z pozwanym.

Istotne znaczenie miały:

- a) § 5 ust. 4 umów o współpracy w ramach konsorcjum, zgodnie z którym uczestnik konsorcjum był wyłącznie uprawniony do pobierania odsetek za zwłokę w realizacji zapłaty ceny przez zamawiającego za dostarczone mu produktu w odniesieniu do należności (faktur), za które zrealizował zapłatę na rzecz lidera konsorcjum,
- b) § 5 ust. 6 umów o współpracy w ramach konsorcjum, zgodnie z którym w przypadku wywiązania się przez uczestnika konsorcjum z obowiązku sfinansowania zamówienia lider konsorcjum zobowiązany był do zwrotu środków przekazanych mu przez uczestnika konsorcjum po spełnieniu świadczenia przez zamawiającego,
- c) § 4 ust. 2 umowy konsorcjum z dnia 18 sierpnia 2014 r., zgodnie z którym uczestnik konsorcjum zobowiązany był do przyjmowania i księgowania płatności od zamawiającego, prowadzenia monitoringu zadłużenia zamawiającego oraz windykacji należności od zamawiającego.

Taki sposób uregulowania stosunków między członkami konsorcjum prowadzi do wniosku, że pod „przykryciem” umów o współpracy w ramach konsorcjum oraz umów konsorcjum dochodziło lub miało dochodzić do faktycznego obrotu wierzytelnościami szpitala. Inaczej mówiąc głównym celem zawarcia umowy konsorcjum było faktyczne nabycie wierzytelności przez uczestnika konsorcjum.

Oceny tej nie zmienia fakt, że w niniejszym procesie o zapłatę należności występują obie strony umowy w ramach konsorcjów. Istotne bowiem są nie zewnętrzne przejawy działalności członków konsorcjów, a ich rzeczywisty zamiar i cel, jakie przyświecały przy zawarciu umowy, a nie zostały ujawnione na zewnątrz.

Z tych przyczyn, niezasadne jest roszczenie (...), gdyż ten powód żąda zaspokojenia wierzytelności pozyskanej z ominięciem ustawy.

Nieważność umów konsorcjum w odpowiedniej części nie ma wpływu na ważność złożenia oferty, postępowania przetargowego i umów zawartych w wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego. W wyniku stwierdzenia nieważności umów konsorcjum w odpowiedniej części należy przyjąć, że zawarcie i wykonanie umowy przez

(...) powoduje powstanie po stronie tego podmiotu odpowiedniej wymagalnej wierzytelności o zapłatę względem pozwanego, zgodnie z art. 353⁽¹⁾ w zw. z art. 535 k.c.

Opisany stan faktyczny i prawny oczywiście nie prowadzi do nieważności odpowiednich ofert, postępowań przetargowych oraz umów (...) z pozwanym. Każdy z członków konsorcjum jest odrębnym oferentem, składającym ofertę, a ważność lub nieważność umów między oferentami nie wpływa na ważność i skuteczność złożenia oferty. W takim stanie brak podstaw do przyjęcia, że postępowania przetargowe były nieważne. Przypadki, kiedy zamawiający ma podstawę do unieważnienia postępowania przetargowego, określa przepis art. 93 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Przewidziane tam przesłanki nie zaszły.

Niezasadny jest zarzut pozwanego, że wierzytelność (...) względem pozwanego wygasła wskutek jego zaspokojenia przez (...) na zasadzie art. 356 § 2 k.c. Przepis ten stanowi, że jeżeli wierzytelność pieniężna jest wymagalna, wierzyciel nie może odmówić przyjęcia świadczenia od osoby trzeciej, chociażby działała bez wiedzy dłużnika. Warunkiem zaistnienia takiej sytuacji jest jednak to, by spełniający świadczenie działał za dłużnika. W tak ustalonym stanie prawnym oraz biorąc pod uwagę ustalone przez Sąd okoliczności faktyczne sprawy brak podstaw do uznania, że (...) spełnił względem (...) świadczenie pozwanego. Nawet gdyby przyjąć, że między powodami doszłoby wymiany środków pieniężnych wynikających z umów konsorcjum, to obejmowałyby one jedynie wewnętrzne ustalenia stron i nie prowadziłyby do wygaśnięcia odpowiedniego zobowiązania pozwanego.

W takim stanie pozwany obowiązany jest zapłacić na rzecz (...) wynikające z faktur należności wraz z należnymi odsetkami, które zostały określone w art. 4 pkt 3 oraz art. 7 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, których wysokość za okres od dnia wymagalności danej faktury do dnia 31 grudnia 2015 r. została określona w art. 56 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, zaś za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Zgodnie z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., Sąd rozstrzygnął w wyroku o kosztach procesu, mając na uwadze, że roszczeniu (...) udzielono ochrony w całości, zaś powództwo co zapłaty na rzecz (...) zostało w całości oddalone.

W takim stanie, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz (...) zwrot kosztów procesu w całości według norm przepisanych na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz zasądził od (...) na rzecz pozwanego kosztów procesu w całości według norm przepisanych na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Na zasądzoną od pozwanego na rzecz (...) z tego tytułu sumę 12.948,00 zł złożyły się:

- a) kwota 5.731,00 zł, stanowiąca zwrot kosztów opłaty stosunkowej od pozwu;
- b) kwota 7.200,00 zł, stanowiąca zwrot kosztów zastępstwa procesowego;
- c) kwota 17,00 zł, stanowiąca zwrot kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego.

Na zasądzoną od (...) na rzecz pozwanego z tego tytułu sumę 7.200,00 złożyły się wyłącznie koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Kwoty zasądzone tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zostały w każdym wypadku określone na podstawie właściwych rozporządzeń wykonawczych odpowiednio do ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o adwokaturze, które obowiązywały w chwili wszczęcia postępowania, a które na mocy przepisów przejściowych nadal są stosowane w sprawie.

Nieusprawiedliwiony był wniosek pozwanego o odstąpienie od obciążania pozwanego obowiązkiem zwrócenia kosztów procesu na rzecz (...) na podstawie art. 102 k.p.c. (...), który prawidłowo wykonał własne zobowiązanie, poniósł przecież wysokie i konieczne wydatki w procesie w celu dochodzenia roszczenia, którego wymagalności pozwany nie uznał także w toku postępowania.

Poniesione w sprawie przez (...) koszty sądowe uległy czterokrotnemu zwiększeniu z ¼ opłaty stosunkowej od pozwu (koszty sądowe w postępowaniu upominawczym w razie uprawomocnienia się nakazu zapłaty) do pełnej opłaty stosunkowej wyłącznie wskutek zachowania procesowego pozwanego. Pozwany mógł zaniechać sprzeciwu od nakazu zapłaty i w odpowiedniej części zaspokoić roszczenie (...) stwierdzone nakazem. Zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, taka postawa spowodowałaby zwrócenie na rzecz (...) ¾ opłaty od pozwu z rachunku Skarbu Państwa i istotnie ograniczyłaby poniesione przez (...) nie tylko koszty sądowe, ale i koszty zastępstwa procesowego, gdyż stawki wynagrodzenia pełnomocnika procesowego są odpowiednio niższe w postępowaniu upominawczym. Skarżąc nakaz zapłaty, pozwany mógł wreszcie zawrzeć ugodę sądową co do zaspokojenia (...) ze skutkiem zwrócenia (...) połowy opłaty od pozwu z rachunku Skarbu Państwa zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jak również ze skutkiem wzajemnego zniesienia kosztów procesu zgodnie z art. 104 k.p.c.

Z wielu możliwych postaw procesowych pozwany dokonał wyboru na rzecz zachowania powodującego istotne zwiększenie kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego po stronie (...). W takim stanie, okoliczności, na które powoływał się pozwany, nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla przerzucenia wysokich kosztów nieuzasadnionego sporu na (...), który prawidłowo wykonał własne zobowiązanie. Stan majątkowy pozwanego może się zresztą w przyszłości poprawić, a pozwany odpowiada za zobowiązania wywołane kosztami procesu również swoim majątkiem przyszłym.

Z tych przyczyn i na podstawie przywołanych przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)